bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: ***KZ45VPY00102718***
2020

БӨЛІМ: АШЫҚ САБАҚТАР

Жақсыданүйрен, жаманнан жирен.

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
13.05.2020	https://bilimger.kz/73981/

ТАҚЫРЫП: Жақсыданүйрен, жаманнан жирен.

Ашықтәрбиесағаты

Мақсаты: Балалардыадамгершілікке, қарапайымдылыққа, кішіпейілділікке, әдептілікке, жаманәдеттерденаулақболуғатәрбиелеу. Ойлау, естесақтауқабілеттерінжәнесөздікқорынмолайту.

Тәрбиелік: Жаманәдеттенаулақболуға, тазалыққа, ұқыптылыққатәрбиелеу.

Міндеттері: Жақсы, жамантуралытүсінік беру;

жақсы мен жамандысалыстырабілуіскерліктеріндамыту;

жақсыістер мен әрекеттержасауғатәрбиелеу.

Шаттықшеңбері.

— Балалар, шеңберқұрып, өлеңжолдарынайтайық.

Жақсылықтанүйреніп,

Боламызбізжақсыадам.

Жамандықтанжиреніп,

Үлгіаламызжақсыдан.

— Балалар, кәне, бір — бірімізгежақсылебіздерімізді білдірейікші.

— Қайырлыкүн,

— Сабағымыздыжақсыоқиық

— Әрқашанкүнсөнбесін,

— Аспанымызашықболсын.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

— Аман болайық.

— Денімізсауболсын.

— Бәріміздосболайық. Тату болайық. т. б сөздерайтады.

— Балалар, біздебүгін «Жақсыданүйрен, жаманнан жирен» аттытәрбиесағатыболмақ. Жақсы, жаман, әдептіліктуралымақал — мәтелдеріміздіайтайықшы.

Дильназ:Үлкендісыйласаң, елгесыйлыболасың.

Аянат: Әдептілікбелгісі — иіліпсәлембергені.

Дильназ: Үлкенгеқұрмет, кішігеізет.

«Жақсы болу өзіңнен» өлеңінбарлығыжатқаайтады.

— Жақсы болу өзіңнен

Жаман болу өзіңнен

Өзіңдіөзіңая да,

Өзіңүйренөзіңнен.

Жамандыққөрсеңбіреуден

Мен қандаймындепойла.

Жақсылыққөрсеңбіреуден

Мен қандаймындепойла!

— Жарайсыңдар, балалар. Балалар, бір — бірінелебізбілдіруісәлемненбасталады. Сәлем — сөзанасы, сөздіңқасиеті, сондықтанонынңмағынасынамән беру әдептіліктің, адамгершіліктіңбаспалдағы. Олайболсаамандасудыңқандайережелерінбілесіңдер?

Жұлдыз: — Танысадамалысжерденкелсе, оғанбарыпамандасқанжөн.

Полина: — Ассалаумағалейкум, депамандасқандақолғаптышешукерек.

— Дұрыс, ендешебалалар, барлығымызбірге «Ізгісөздер» өлеңінайтайық.

Ұл — қызсәлембереміз

Өнегеліөренбіз.

Білерқазақбаласы:

«Сәлем — сөздіңанасы».

— Балалар, қозғалмалыойынойнайық. (Ондаүлкенкөрнекілік автобус көлігі,

оныңішіндежүргізуші, отыратынекі — үш бала және де әжерөліндеойнайтынқыз бала).

Ойын: Қозғалмалыойын. Автобус ішіндегікөрініс.

— Балалар, сендердіңүйлеріңдеәжелерің бар ма?.Ендеше, мынаубіздіңәжеміз, олсендергебазарданалмасатыпәкелмекші. Олүшінқандайкөліккеотыруыкерек?

— Автобус көлігіне.

— Ендеше, аялдамадан автобус күтейік.(Әжеаялдамадатұрады).

Автобус жүргізушісіаялдамағакеліптоқтайды. Ішінеәжейкіреді. Сол кездеоғанешкіморынбермейді.

— Балалар, қараңдаршы осы көрінісдұрыспа?,әлдебұрыспа?

Балалареркінтүрдеөздерініңойларынайтуғатиіс.

— Жоқдұрысемес, үлкенкісігеорын беру керек. Бізүлкендердісыйлауымызкерек. Амандасуымызкерек. Орнымыздантұрып: «Сізотырыңыз» деуімізкерекдепкөптегенсөздерайтып, өзойларынбілдіреді.

— Дұрысайтасыңдарбалалар, бізүлкендердісыйлауымызкерек, амандасып, орнымыздантұрыпорнымыздыұсынуымызкерек — дептұрыптұрғанәжейгеорынберіп, отырғызу.

Автобусымызбаратынжерінежетіп, әжемізавтобустантүсіпбазарғакеледі. Базарданалмасатыпалады.

— Міне, балалар, сендергеәжелеріңбазарданалмасатыпәперді. Ендібарлығымызбірге «Не деукерек?» өлеңінайтайық.

Апаңсеніңбазардан,

Алмасатыпәкелді.

Еңүлкенін, жақсысын,

Сағантаңдапәперді,

Не депбарып, жеукерек?,

— Рахмет, сізгедеукерек.

— Өтежақсы. Ендібәрімізсергітусәтінорындайық. (Буферарқылыән).

Сергітусәті.

— Кәне, балалар, орнымыздантұрып, бой сергітіпалайық.

Бала, бала, балақан,

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Қане, қайсыалақан?

Саусақтарыңәйбәт,

Былай — былайойнат.

Күндейжайнапалақан,

Қолымыздажалау бар,

Жалауымызжайнап,

Би билеймізойнап.

Сәлденсоңесіккағылып, Әдеміқызсыныпқакіреді.(Бастауышоқушысы).

Бізгеқонаққаәдеміқызкеліпті.

— Сәлеметсіздерме, балалар! Меніңатым — Әдеміқыз. Мен сендергеқұрқолкелгенімжоқ. Тапсырмалар ала келдім.

— Балалар, бізгеӘдеміқыз(бастауышсыныбыныңоқушысы) суреттералыпкеліпті. Сол суреттербойыншасөйлесейік. Жаманәдеттердіқарақалтағасаламыз. Жақсыәдеттердіқызылқалташаларғасаламыз.(тақтағаілдіру).

— Мынасуреткеқараймыз, не көріптұрмыз? Қыз бала мен ұл бала ағашотырғызыпжатыр. Бұлбалаларқандайбалалар?

Жақсы, ондаМөлдірқайқалтағасаладыекенінкөрейік.

— Екіншісуреткеқарайық. Не көріптұрмыз?

— Отырғызыпқойғанағашты бала келіпсындырыпжатыр. Бұлқандай бала?

Полинақандайқалтағасаладыекен.

— Ендігісуретте не көріпотырсыңдар?

— Бұлсуретте бала ағашқашығып, құстыңұясынбұзыпжатыр. Бұлқандай бала? Жаман бала.

— Ал, мынасуретте не көріптұрсыңдар? Бала құстарғаұяжасап, талғаіліпқойды. Қандай бала?

— Жақсы. **Аянат**қандайқалташағасаладыекен.

Өтежақсы, ендіекіншітапсырмам.

— Сендермамаларың мен папаларыңакөмектесесіңдерме?

— Кәне, қалайкөмектеседіекенсіңдеркөрейік.

Тәрбиеші: — Бізүлкендіқалайқұрметтейміз, қалайсыйлаймыз?

Полина:Үлкенненбұрынсөйлемеу, алдынкеспейқұрметтеукерек.

Әйгерім:Кімүлкендісыйласа,

Кімүлкендітыңдаса,

Үлкенболғанкезінде,

Сыйлыболмақөзі де.

Мөлдір:

Апам үшінкүнде мен,

Отынағашжарамын.

Су құямынгүлге де,

Дүкенге де барамын.

Жұлдыз:

Сыпырамынүйішін,

Жуамыдыс – табақты.

Апам бірақ мен үшін,

Оқымайдысабақты.

Әдемиқыз:-Балалар, сендерөтетәрбиелі, жақсы мен жамандыажыратабілетідіекенсіңдер, үлкендісыйлайбілетін, құрметкөрсетебілетінжақсыбалаларекенсіңдер. Мен сендерге риза болдым. Сендергерахмет — депкластаншығыпкетеді.

— Сонымeнбалалар, жақсы бала қандайболады?

Таза жүректі, әдепті, үлкендітыңдайтын, кішігеқамқорболатын.

Аягөз:Жақсылыққақұштармыз,

Жақсыадамболыпшығамыз.

Таза сәбижүректен,

Қабылдаңызмыңалғыс.

— Көлікішіндеегдеадамдарға не істейміз?

Үлкенгеорын беру. Амандасу. Ұлдараталардыкөргенде «Ассалаумағалейкум» десе,

апа, әже, апайлардыкөргенде «Сәлеметсізбе?» деукерек.

Қорытынды:

— Әдеміқыздыңәкелгентапсырмаларынорындады. Біздіңбалаларжамандық пен жақсылықтыажыратабіледі. Көптегентәрбиелі мол түсініктералды. Сабағымдыаяқтамасбұрын, Ұлыақын Абай атамыздыңнақыл да, тәрбиеліөлеңінок ыпберейін

(Абай атаныңсуреті) көрсету.

Бес нәрседенқашық бол,

Бес нәрсегеасық бол.

Адам боламдесеңіз,

Өсек, өтірік, мақтаншақ,

Еріншекбекер мал шашпақ.

Бес дұшпанынбілсеңіз,

Талап, еңбектерең ой,

Қанағат, рақымойлапқой.

— Балалар, сендер осы Абай аталарыңныңнақылөлеңінмәңгіжадыларыңдасақтап, жақсыданүйреніп, жаманнанжиреніп, әрқашандабілімді, еңбекқор, өтірікайтпай, мақтаншақболмай, тәрбиеліазамат пен азаматшаларболыпөсулеріңетілектеспін.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.